

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาต่อนโยบาย เกณฑ์ และวิธีการที่ใช้ในการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย ทั้งในภาพรวมและจำแนกเป็นรายสถาบัน ศึกษาถึงผลกระทบของเกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย และศึกษาแนวคิด ค่ารูปแบบ องค์ประกอบที่ควรใช้ในการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัยในอนาคต

การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบบรรยายในลักษณะการศึกษาเชิงประเมิน ประชากร ได้แก่ นิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย จำนวน 3 สถาบัน คือ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยหกชั้น และมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ซึ่งกำลังศึกษาในชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 4,841 คน ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนจำนวนนิสิตนักศึกษาในแต่ละคณะ ของแต่ละมหาวิทยาลัย ได้จำนวน 950 คน ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับนโยบาย วิธีการสอบคัดเลือก ผลกระทบของการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในระบบปัจจุบัน ตลอดจนเกณฑ์ที่ควรใช้ในการคัดเลือก ในอนาคต การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจะดำเนินการด้วยตนเองส่วนหนึ่งและใช้ผู้ช่วยวิจัย จากมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งในอีกส่วนหนึ่ง โดยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 4 เดือน

ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถาบันการศึกษาที่นิสิตนักศึกษาสังกัด ส่วนตัวเปร大事 ได้แก่ ความคิดเห็นที่มีต่อนโยบาย วิธีการ ผลกระทบของระบบการสอบคัดเลือก ตลอดจนเกณฑ์ที่ควรใช้ในการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัยในเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยนำเสนอข้อมูลในรูปตารางตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย เป็นหลัก และใช้สถิติทดสอบค่าเอฟ (F-test) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษา แต่ละสถาบัน

ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอข้อค้นพบจากการวิจัยเป็น 4 ตอน โดยในตอนแรกเสนอผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ต่อนโยบาย และวิธีการที่ใช้ในการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ตอนที่สอง เป็นผลการวิเคราะห์ผลกระทบของวิธีการที่ใช้ในการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาทบทวนมหาวิทยาลัย ตอนที่สาม เป็นผลการวิเคราะห์ เกณฑ์ รูปแบบ และวิธีการคัดเลือกที่ควรใช้เพื่อการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา ทบทวนมหาวิทยาลัย ในอนาคต ตลอดจนปัญหาและข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ต่อนโยบาย และวิธีการที่ใช้ในการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ทบทวนมหาวิทยาลัย ในเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้

จากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ต่อนโยบาย และวิธีการสอบคัดเลือก พบร้า นิสิตนักศึกษาในเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ มีความคิดเห็นต่อนโยบายการสอบคัดเลือกเข้าโดยภาพรวมระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นนโยบายย่อยพบว่าเห็นด้วยต่อนโยบายการรับตรง / โควตา และการสอบคัดเลือกร่วมระดับมาก ส่วนนโยบายการใช้ความสามารถพิเศษเห็นด้วยระดับปานกลาง และไม่มีความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาทั้ง 3 สถาบัน ต่อนโยบายการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับความมั่นยำสำคัญ .05

สำหรับเกณฑ์ที่ใช้ในการสอบคัดเลือกโดยภาพรวมนิสิตนักศึกษาเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้เห็นด้วยในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเกณฑ์เป็นรายย่อย พบร้า เกณฑ์ที่ใช้ในการรับตรง / โควตา และการใช้ความสามารถพิเศษเห็นด้วยในระดับปานกลาง สำหรับเกณฑ์ที่ใช้ในการสอบคัดเลือกร่วมเห็นด้วยในระดับมาก และไม่มีความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาทั้ง 3 สถาบัน ต่อเกณฑ์ที่ใช้ในการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับความมั่นยำสำคัญ .05

ในประเด็นการดำเนินการสอบโดยภาพรวม นิสิตนักศึกษาเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้เห็นด้วยในระดับมาก เมื่อพิจารณาการดำเนินการสอบเป็นรายย่อย พบร้า วิธีการที่ใช้ในการดำเนินการสอบและการบริหารงานการคัดเลือกนิสิตนักศึกษาเห็นด้วยในระดับมากทุกประเด็น สำหรับแบบทดสอบที่ใช้ในการสอบคัดเลือกนิสิตนักศึกษาเห็นด้วยในระดับปานกลาง

และไม่มีความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาทั้ง 3 สถาบัน ต่อวิธีดำเนินการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ที่ระดับความมั่นยำสำคัญ .05

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ผลกระทบของวิธีการที่ใช้ในการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อ ในสถาบันอุดมศึกษา ทบทวนมหาวิทยาลัย

จากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ต่อผลกระทบของวิธีการที่ใช้ในการสอบคัดเลือก พบว่า

1. ด้านจำนวนนิสิตนักศึกษา พบร่วมกับนิสิตนักศึกษาเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ชั้นปีที่ 2 ในมหาวิทยาลัยทั้ง 3 แห่ง จะลดลงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มหาวิทยาลัยวิจัยลักษณ์ ลดลงร้อยละ 17.99 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ลดลงร้อยละ 12.94 และมหาวิทยาลัยทักษิณ ลดลงร้อยละ 6.60 เมื่อพิจารณาจำแนกคณะในแต่ละสถาบัน พบร่วมกับมหาวิทยาลัยวิจัยลักษณ์ คณะที่นักศึกษากลุ่มนักศึกษาลดลงมากที่สุด คือ คณะเทคโนโลยีการเกษตร ลดลงร้อยละ 35.68 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และมหาวิทยาลัยทักษิณ คณะที่ลดลงมากที่สุด คือ คณะวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 24.20 และร้อยละ 8.08 ตามลำดับ

2. ด้านการกวดวิชา พบร่วมกับการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ทบทวนมหาวิทยาลัยโดยภาพรวม มีผลกระทบต่อผู้เรียนในด้านการกวดวิชาในระดับมาก และเมื่อวิเคราะห์รายละเอียด พบร่วมกับนิสิตนักศึกษาในเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ขณะเรียน มัธยมศึกษาตอนปลายเรียนกวดวิชาร้อยละ 78.8 โดยส่วนใหญ่มีลักษณะการเรียนในรูปแบบที่เรียนกวดวิชาในโรงเรียนของตนเอง ร้อยละ 34.8 เรียนกวดวิชาในช่วงก่อนสอบ ร้อยละ 33.4 และเรียนกวดวิชาเฉพาะชั้นม.6 ร้อยละ 28.8 โดยจะเสียค่าใช้จ่ายประมาณ 1,000 – 3,000 บาท ต่อภาคเรียน ร้อยละ 35.5 เสียค่าใช้จ่ายประมาณ 3,001 – 5,000 บาท ร้อยละ 23.3 และเสียค่าใช้จ่ายไม่เกิน 1,000 บาท ต่อภาคเรียน ร้อยละ 22.4 จำนวนรายวิชาที่เรียนกวดวิชา 2 – 3 รายวิชา มีร้อยละ 64.8 และเรียนกวดวิชาจำนวน 4 – 5 รายวิชา มีร้อยละ 23.4 และเหตุผลที่สำคัญของการเรียนกวดวิชาเรียงลำดับดังนี้ คือ การได้รับเทคนิคการคิด ร้อยละ 77.5 มีโอกาสทำโจทย์ข้อสอบคัดเลือกเข้า ร้อยละ 72.6 ได้รับเทคนิคการเดาคำตอบ ร้อยละ 46.9 เพิ่มเติมความรู้เพื่อเรียนรู้ในเนื้อหาที่ยาก ร้อยละ 46.5 ทบทวนความรู้โดยไม่ต้องอ่านหนังสือเอง ร้อยละ 45.3 และเนื้อหาที่เรียนไม่เพียงพอต่อการสอบคัดเลือก ร้อยละ 43.5 ตามลำดับ นอกจากนี้เมื่อวิเคราะห์ผลกระทบของระบบการสอนคัดเลือกต่อการกวดวิชา

ของผู้เรียน พนว่า มีผลกระทบทางบวกระดับมาก ในประเด็นการทำให้คะแนนสอบคัดเขียน การทราบแนวข้อสอบ ได้เทคนิคคิดเร็ว การได้รับความรู้เพียงพอต่อการสอบคัดเลือกเข้า การลดเวลาทบทวนความรู้โดยตนเอง การสร้างความมั่นใจ และเพิ่มโอกาสเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย ผลกระทบทางลบในระดับมากได้แก่การสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย ผลกระทบทางลบ ในระดับปานกลาง ได้แก่ไม่มีเวลาทำกิจกรรมอื่นและเกิดความเครียด

3. นิสิตนักศึกษาในเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ทั้ง 3 สถาบัน โดยภาพรวม มีความคิดเห็น สมดคล้องกันว่าเกณฑ์ต่างๆที่ใช้ในการสอบคัดเลือกร่วม มีผลกระทบต่อผู้เรียนทั้งทางบวก และทางลบในระดับมากทุกเกณฑ์ โดยมีรายละเอียดของแต่ละเกณฑ์อยู่ดังนี้

3.1 การใช้เกณฑ์จากค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม 5% และค่าตัวแหน่ง เปอร์เซ็นต์ไทย 5% มีผลกระทบต่อผู้เรียนมากในประเด็นการสอบได้ – ไม่ได้ การได้เปรียบ – เสียเปรียบจากโรงเรียนที่มีขนาดและคุณภาพแตกต่างกัน การตั้งใจเรียนมากขึ้นขณะเรียน การตัดโอกาสผู้ที่ได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมปานกลางค่อนข้างต่ำและต่ำ และนักเรียนเรียนพิเศษกับครูประจำวิชาเพื่อให้ได้คะแนนสูงขึ้น สำหรับประเด็นการเตรียมเชื้อฟังครูมากขึ้น สนใจเรียนวิชาทั่วไปมากขึ้น การเข้าร่วมกิจกรรมโรงเรียนมากขึ้น และครูเอ้าใจใส่นักเรียนมากขึ้น มีผลกระทบต่อผู้เรียนระดับปานกลาง

3.2 การใช้เกณฑ์การแจ้งผลการสอบล่วงหน้า มีผลกระทบระดับมากต่อ ผู้เรียนในประเด็นการเลือกอันดับของคณะ การเลือกคณะในแต่ละสถาบัน การเปลี่ยนแปลง ความสนใจในคณะ / สาขาวิชา การเลือกเพื่อให้สอบได้มีใช้เป็นความสนใจ / ความถนัด ทราบศักยภาพตนเองมากขึ้น มีมานะพากเพียรมากขึ้น และเกิดการแข่งขันสูงในบางคณะ สำหรับประเด็นการเกิดความประมาทไม่ตั้งใจเรียนมีผลกระทบระดับปานกลาง

3.3 การใช้เกณฑ์การสอบวัดความรู้ – ความถนัดเฉพาะ ปีละ 2 ครั้ง มีผลกระทบระดับมากต่อผู้เรียนในทุกประเด็น ดังนี้ ทำให้ครูสอนเน้นเนื้อหามากกว่า กระบวนการ การจัดแผนการเรียนในโรงเรียนที่เน้นการจบเนื้อหาเร็วขึ้น ความตั้งใจเรียนตลอดปีของนักเรียนมากขึ้น การเรียนกว่าวิชามากขึ้น การสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมากขึ้น และผู้เรียนมีความวิตกกังวลมากขึ้น

3.4 การใช้เกณฑ์การเก็บคะแนนไว้ใช้ไม่เกิน 3 ปี มีผลกระทบระดับมาก ต่อผู้เรียนในประเด็นลดความวิตกกังวล มีการสอบใหม่เพื่อให้ได้คณะที่ต้องการมากขึ้น การไม่ตั้งใจเรียนขณะเรียนปีที่ 1 มีมากขึ้น เกณฑ์คะแนนเฉลี่ยขึ้นต่ำทุกคณะเพิ่มขึ้น นักเรียน

รุ่นหลังมีโอกาสสอบได้คณะที่ต้องการลดลง และสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการสอบมากขึ้น และสิ้นเปลืองงบประมาณของรัฐบาลมากขึ้น สำหรับประเด็นมีความยุติธรรมน้อยมีผลกระทบปานกลาง

3.4 การใช้เกณฑ์คะแนนครั้งที่ดีที่สุด มีผลกระทบระดับมากต่อผู้เรียนในประเด็นนักเรียนมีความพยายามมากขึ้น และมีความวิตกกังวลในการสอบน้อยลง สำหรับประเด็นนักเรียนมีความตั้งใจทำแบบทดสอบน้อยลงมีผลกระทบปานกลาง

3.5 การใช้เกณฑ์การเลือกได้ไม่เกิน 4 อันดับ มีผลกระทบระดับมากต่อผู้เรียนในประเด็นมีโอกาสเลือกได้กว้างขวางขึ้น รับรู้ความสนใจและความสนใจของมากขึ้น และมีโอกาสได้คณะที่ไม่ต้องการศึกษามากขึ้น

ตอนที่ 3 เกณฑ์ รูปแบบ และวิธีการคัดเลือกที่ควรใช้เพื่อการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาทบทวนมหาวิทยาลัยในอนาคต ตลอดจนปัญหาและข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ต่อเกณฑ์ รูปแบบ และวิธีการคัดเลือกที่ควรใช้ในการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ทบทวนมหาวิทยาลัยในอนาคต พนว่า

1. นิสิตนักศึกษา เขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ มีความคิดเห็นต่อการเลือกเกณฑ์ที่ใช้ในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา ทบทวนมหาวิทยาลัยในอนาคต ตามลำดับ ความสำคัญจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. คะแนนการสอบคัดเลือกร่วม
2. คะแนนจากแบบทดสอบความสนใจที่เกี่ยวข้อง
3. คะแนนจากค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม
4. คะแนนจากแบบทดสอบปลายภาค โดยใช้แบบทดสอบที่เป็นมาตรฐาน
5. คะแนนจากแบบทดสอบความสนใจเชิงเหตุผล
6. คะแนนจากค่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์
7. คะแนนความสามารถในการทำงาน ขณะเรียนนิยมศึกษาตอนปลาย

2. นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และนิสิตมหาวิทยาลัยทักษิณมีความคิดเห็น สอดคล้องกัน และสอดคล้องกับภาพรวมในเกณฑ์ที่เลือกใช้และลำดับที่ดังนี้ ลำดับที่ 1 คะแนนสอบคัดเลือกร่วม ลำดับที่ 2 คะแนนจากแบบทดสอบความสนใจที่เกี่ยวข้อง และลำดับที่ 3 คือ ค่าน้ำหนักจากระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยลักษณ์มี

ความเห็นแตกต่างกันดังนี้ ลำดับที่ 1 คือ คะแนนการสอบคัดเลือกร่วม ลำดับที่ 2 คือ คะแนนจากระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม และลำดับที่ 3 คือ คะแนนจากแบบทดสอบความถนัดที่เกี่ยวข้อง

3. นิสิตนักศึกษาเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ เห็นว่า รูปแบบของการสอบคัดเลือกควรเป็นรูปแบบคัดเลือกร่วมเหมือนปัจจุบัน ร้อยละ 61.5 สำหรับรูปแบบแต่ละสถาบันจัดสอบตามข้อกำหนด ร้อยละ 26.4 โดยมีลักษณะการดำเนินงานดังนี้

- สอบคัดเลือกร่วม (ร้อยละ 72.9)
- สอบวัดความรู้ปีละ 2 ครั้ง (ร้อยละ 71.8)
- ใช้คะแนนจาก GPAX 5% (ร้อยละ 45.0) ใช้คะแนนจาก GPAX 10% (ร้อยละ 26.7) ไม่ควรให้คะแนนจากค่า GPAX (ร้อยละ 14.9)
- ใช้คะแนนค่า PR 5% (ร้อยละ 48.4) ใช้คะแนนจากค่า PR 10% (ร้อยละ 23) ไม่ควรใช้คะแนนจากค่า PR (ร้อยละ 18.0)
- เก็บไว้ใช้ไม่เกิน 2 ปี (ร้อยละ 45.3) เก็บไว้ใช้ 3 ปี (ร้อยละ 39.0)
- ควรแจ้งผลคะแนนให้ทราบล่วงหน้า (ร้อยละ 98.1)
- นำคะแนนครั้งที่ดีที่สุดมาพิจารณา (ร้อยละ 97.9)
- เลือกได้ไม่เกิน 4 อันดับ (ร้อยละ 63.2)
- ไม่ควรตัดสิทธิ์คะแนนผู้เคยสอบเข้าได้ (ร้อยละ 61.6)

4. ข้อเสนอแนะเพื่อให้การใช้ ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม(GPAX) และค่า ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) ให้เป็นที่ยอมรับ คือ จะต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้วัด คือ แบบทดสอบ ให้มีประสิทธิภาพในการวัดความสามารถได้แท้จริง หลักสูตรกำหนดเนื้อหาให้รัดกุมชัดเจน ครุภาระสอนและการสอนยุติธรรมในการให้คะแนน มีคุณธรรมและรักษาวินัยในการกำกับการสอน ผู้บริหารต้องกำกับ / ควบคุมการสอนของครูและ การให้คะแนนของครู รัฐพึงจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการเรียนการสอน เช่น ห้องปฏิบัติการ วัสดุ เป็นต้น ให้เท่าเทียมกันในทุกโรงเรียน และจัดองค์กรควบคุมคุณภาพและการทำงานของโรงเรียน และจัดกลุ่มคุณภาพโรงเรียน

5. ข้อเสนอแนะเพื่อให้การวัดผลให้เกิดความยุติธรรมและเหมาะสมในการสอบคัดเลือกเข้า คือ ควรใช้แบบทดสอบจากส่วนกลาง ไม่ใช่ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม และคะแนนจากตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ เนื้อหาในแบบทดสอบต้องอยู่ในขอบข่ายของหลักสูตร และควบคุมการดำเนินการสอบอย่างเข้มงวด นอกจากนี้ในการสอบคัดเลือกเข้าควรบริหาร การสอบเกี่ยวกับจำนวนวิชาที่สอนแต่ละวันไม่นานเกินไป และในแต่ละปีควรให้แบบทดสอบ

ยากง่ายใกล้เคียงกัน นอกจากนี้ต้องอบรมครูเกี่ยวกับการออกแบบข้อสอบ พัฒนารายบอร์ดครู (การลำเอียง การบอกรหัส) การไม่ปล่อยเกรดเพื่อ ประเด็นสุดท้ายที่ให้ข้อเสนอแนะ คือ รัฐควรเปิดโอกาสให้ทุกคนมีสิทธิที่จะเรียนในระดับอุดมศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน และการยกเลิกระบบการสอบคัดเลือก

อภิปรายผล

1. จากข้อค้นพบของการวิจัยครั้งนี้ พบว่า นิสิตนักศึกษาในเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ สังกัดมหาวิทยาลัย ทั้ง 3 สถาบัน เห็นด้วยต่อนโยบายการสอนคัดเลือกในระดับมาก โดยเฉพาะนโยบายการรับตรง / โควตา และการสอบคัดเลือกร่วม แสดงให้เห็นว่า นโยบายการสอนคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษามีความเหมาะสม ถ้าพิจารณาในวิธีการรับนักศึกษาของนโยบายการรับตรง/โควตา จะเห็นว่าจะให้สิทธิเฉพาะนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และปีการศึกษา 2544 กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขต 14 จังหวัดภาคใต้ (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2545 : 9) แสดงให้เห็นถึงการเปิดโอกาสให้นักศึกษาในส่วนภูมิภาคได้มีโอกาสเรียนในระดับอุดมศึกษามากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับกระบวนการจัดการศึกษา มาตราที่ 9 ข้อที่ 2 ที่ว่า “การจัดระบบ โครงสร้าง กระบวนการจัดการศึกษาให้มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” เมื่อพิจารณาจากสถานภาพผู้ต้องแบบสอบถามจะพบว่า นโยบายการรับตรง / โควตา สามารถสนองนโยบายการกระจายโอกาสในการศึกษาในระดับอุดมศึกษา และสร้างความเสมอภาคในสังคมได้ส่วนหนึ่ง (สมหวัง พิธิyanวัฒน์, 2543 : 37 – 38) เพราะจากข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง พบว่า สถานภาพนิสิตนักศึกษาอยู่ในเขตภูมิล้านนาภาคใต้ ร้อยละ 80.3 และนิสิตนักศึกษามีบิดาอาชีพเกษตรกรสูงสุด ร้อยละ 30.4 รองลงมา คือ อาชีพรับราชการ ร้อยละ 26.6 และอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย ร้อยละ 23.8 ซึ่งสอดคล้องกับรายงานผลการวิจัยเรื่องการปฏิรูปวิธีการรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา : โควตาหรือการสอบร่วม ของไทย ทิพย์สุวรรณกุล (2543 : 18, 12) ที่ว่า การรับตรงมีแนวโน้มการกระจายโอกาสทางการศึกษามากกว่าการสอบคัดเลือก และนักศึกษากลุ่มรับตรง / โควตาให้โอกาสทางการศึกษาแก่นักเรียนที่มีบิดาเป็นเกษตรกรมากกว่าการรับนักศึกษาโดยการสอบคัดเลือก และจะเห็นว่า การกระจายโอกาสนี้ก็ดำเนิน ningถึงคุณภาพเช่นกัน เพราะจากข้อมูลสถานภาพกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ร้อยละ 50.5 ที่ผู้เรียนมีผลการเรียนอยู่ระหว่างเปอร์เซ็นต์ไทยที่ 75.01 – 99.99 แต่อย่างไรก็ตาม และร้อยละ 30.2 ที่อยู่ระหว่างเปอร์เซ็นต์ไทยที่ 50.01 – 75.00 ประเด็นสำคัญประการหนึ่งที่

ต้องคำนึงถึง คือ การใช้นโยบายการรับตรง / โควตา ผู้เรียนจะต้องเสียค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง เพราะต้องเดินทางไปสมัครในสถาบันต่างๆ โดยตนเอง ซึ่งจะมีผลกระทบต่อผู้ปกครองและนักเรียนที่มีรายได้ค่อนข้างน้อย ที่ไม่สามารถเดินทางไปสมัครได้ แต่เมื่อเปรียบเทียบกับการสอบได้โดยวิธีการสอบคัดเลือกร่วมซึ่งอาจต้องไปอยู่คนละเขตภูมิศาสตร์ก็จะเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่าสำหรับนโยบายการสอบคัดเลือกร่วมที่เห็นด้วยในระดับมาก น่าจะเนื่องมาจากการสอบคัดเลือกร่วมใช้แบบทดสอบฉบับเดียวกันเป็นการใช้เกณฑ์เดียวกันในการตัดสินความสามารถ ซึ่งแสดงถึงความยุติธรรมที่ทุกคนได้รับ เพราะทุกคนจะต้องถูกวัดด้วยเครื่องมือชนิดเดียวกันเพื่อที่จะถูกคัดเลือกให้เข้าศึกษาต่อหรือไม่สามารถศึกษาต่อในสถาบันต่างๆ

2. จากข้อค้นพบของการวิจัยครั้งนี้ พบว่า นิสิตนักศึกษาเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ สังกัดมหาวิทยาลัย เห็นด้วยต่อเกณฑ์ที่ใช้ในการรับตรง / โควตา และเกณฑ์การใช้ความสามารถพิเศษในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนโยบายรับตรง / โควตา และการใช้ความสามารถพิเศษมีการนำเกณฑ์ลำดับที่ของผลการเรียนแต่ละโรงเรียน(ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทย) และระดับค่าคะแนนเฉลี่ยสะสมมาใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสิน เพราะเป็นที่ทราบและยอมรับกัน โดยทั่วไปว่าคุณภาพของโรงเรียนในแต่ละขนาดและแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกันมากในแต่ละจังหวัด ดังนั้น การใช้เกณฑ์ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมและค่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทยทำให้เกิดการได้เปรียบ – เสียเปรียบ ได้โดยที่คุณภาพของผู้เรียนแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ สมหวัง พิชิyanuวัฒน์ (2543 : 39) ที่ว่า ปัจจุบันขณะนี้ GPA มาจากโรงเรียนที่มีคุณภาพต่างกันซึ่งทางวิชาการรับไม่ได้เลย ดังนั้น หากจะยังคงใช้เกณฑ์นี้ นักการศึกษาอาจจะต้องคิดค้นวิธีการที่จะทำให้คุณภาพของโรงเรียนมีความใกล้เคียงกัน เพื่อมิให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบกันมาก

3. จากข้อค้นพบของการวิจัยครั้งนี้ พบว่า นิสิตนักศึกษาเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ สังกัดมหาวิทยาลัย เห็นด้วยต่อการดำเนินการสอนในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจาก การดำเนินการสอนค่อนข้างให้ความสะดวกและรวดเร็วแก่ผู้เข้าสอบทั้งในด้านสถานที่สอน ซึ่งจัดสถานที่สอนในย่านชุมชนสะดวกในการเดินทาง การแจ้งผลการสอบซึ่งแจ้งผลทั้งทางอินเทอร์เน็ต สอนตามทางโทรศัพท์และจดหมายก่อนเวลากำหนด แต่สำหรับในประเด็น แบบทดสอบนี้เห็นด้วยในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องจากแบบทดสอบที่ใช้วัดเป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบวัดความสามารถที่แท้จริงได้ในระดับปานกลาง เนื่องจากมีโอกาสเดาถูกได้มากโดยที่ไม่มีความรู้ ทำให้ผู้สอบได้คะแนนสูงกว่าความสามารถที่แท้จริง

4. จากข้อค้นพบเกี่ยวกับจำนวนนักศึกษาที่ลดลงในชั้นปีที่ 2 ในทุกสถาบัน เป็นหลักฐานแสดงให้เห็นว่า ระบบการสอนคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อระบบนี้ทำให้นักศึกษาส่วนหนึ่งสอบได้ในคณะที่ตนเองไม่พอดีหรือขาดความรู้ความถนัดที่เพียงพอ โดยเฉพาะในคณะวิทยาศาสตร์และคณะวิศวกรรมศาสตร์ นักศึกษาเหล่านี้จึงต้องมาสอบใหม่หรือต้องลาออกจากมหาวิทยาลัย จากการสัมภาษณ์นักศึกษานางส่วนที่สอบใหม่ พบว่า เนื่องจากคณะที่เข้าไปครั้งแรกมิใช่เป็นคณะที่มีความสนใจและถนัดอย่างแท้จริง การสอบใหม่ต้องการจะได้คณะที่ดีขึ้น การไม่สละสิทธิ์ทั้งๆที่ได้คณะที่ไม่ต้องการ เพราะไม่ต้องการเสียเวลาเรียน ต้องการจะมีที่เรียนจึงตัดสินใจเรียนในมหาวิทยาลัยในชั้นปีที่ 1 เสียก่อน และบางส่วนเนื่องจากไม่มีความถนัดในคณะที่สอบติดเข้าไปจึงต้องสอบใหม่ เพราะถ้าเรียนต่อไปอาจต้องออกจากมหาวิทยาลัยน่าจะต้องมีศูนย์หรือสำนักทดสอบกลางทำหน้าที่วัดความรู้ ความสามารถ ความถนัดของผู้เรียนโดยใช้แบบทดสอบที่เป็นมาตรฐาน ผู้เรียนสามารถสอบเก็บคะแนนไว้ใช้ได้ในระยะเวลาหนึ่ง (ประมาณ 2 ปี) โดยอาจจะสอบกี่ครั้งก็ได้แล้วนำผลคะแนนครั้งที่ดีที่สุดไปใช้ในการสมัครสอบเข้าในสถาบันที่ตนเองต้องการ และหมายรวมกับความสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับการเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ เช่น สิงคโปร์ อเมริกา เป็นต้น

5. จากข้อค้นพบของการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การเรียนการสอนนิสิตนักศึกษาในเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ส่วนใหญ่ มักจะเรียนขณะเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 78.8 ซึ่งแตกต่างกับข้อค้นพบของ ไพบูลย์ สินЛАรัตน์ (2544 : 47) เกี่ยวกับปริมาณการสอนวิชาในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโดยภาพรวม ร้อยละ 54.3 แสดงให้เห็นว่า ในเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้โดยภาพรวม นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายนิยมเรียนกวดวิชาสูงขึ้นกว่าเดิมมาก อาจเป็นเพราะว่าปัจจุบันมีโรงเรียนกวดวิชาที่มีชื่อเสียงมาเปิดสอนอยู่ในอำเภอหาดใหญ่ 4 – 5 สถาบัน นอกจากนี้ลักษณะการเรียนกวดวิชาที่นิยม คือ เรียนกวดวิชาในโรงเรียนต้นของมากสุด ร้อยละ 34.8 ซึ่งจะขัดแย้งกับภาพรวมจากการงานวิจัยของ ไพบูลย์ สินЛАรัตน์ (2544 : 55) ที่นักเรียนนิยมเรียนในสถานกวดวิชามากที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องจากสภาพภูมิศาสตร์ภาคใต้ ระยะทางที่จะเดินทางมาเรียนของนักเรียนในแต่ละอำเภอและจังหวัดใกล้เคียงค่อนข้างไกลมาก สำหรับเหตุผลของการกวดวิชา พบว่า เรียงลำดับดังนี้ ได้เทคนิคการคิด มีโอกาสทำโจทย์ข้อสอบคัดเลือกเข้าให้เทคนิคการเดาคำตอบ เพิ่มเติมความรู้เพื่อเรียนรู้เนื้อหาที่ยาก ทบทวนความรู้โดยไม่ต้องอ่านหนังสือเอง และเนื้อหาที่เรียนในโรงเรียนไม่เพียงพอต่อการสอบคัดเลือก เป็นต้น ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นเหตุผลเชิงวิชาการเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจะสอดคล้องกับเหตุผลของการเรียน

กวดวิชาในภาพรวมระดับประเทศของผลการวิจัยของ ไพบูลย์ สินЛАRATN (2544 : 60) ที่ว่า การเรียนกวดวิชาของนักเรียนมีเหตุผลเรียงลำดับดังนี้ เพื่อช่วยให้ผลการเรียนดีขึ้น เพื่อเตรียมศึกษาต่อ เพื่อเรียนล่วงหน้าก่อนเรียนในชั้นเรียนปกติ เรียนที่โรงเรียนไม่เข้าใจ นอกจากนี้ การวิจัยครั้งนี้ พบว่า การกวดวิชา มีผลกระทบในทางลบในประเด็นการสืบเปลืองค่าใช้จ่าย การไม่มีเวลาทำกิจกรรมอื่นในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไพบูลย์ สินЛАRATN (2544 : 71) ที่ว่า การกวดวิชาจะมีผลกระทบในเรื่องค่าใช้จ่ายในระดับมากที่สุด ไม่มีเวลาทำกิจกรรมอื่นอยู่ในระดับมาก สำหรับข้อค้นพบที่ว่าการกวดวิชา มีผลกระทบในทางบวกในประเด็นคะแนนสอบดีขึ้น ทราบแนวข้อสอบ ได้เทคนิคคิดเร็ว สร้างความมั่นใจ เพิ่มโอกาสเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยในระดับมาก สอดคล้องกับรายงานการวิจัยของ ไพบูลย์ สินЛАRATN (2544 : 64) ที่ว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 มีความเห็นว่า การกวดวิชาจะให้ผลประโยชน์ในประเด็นข้างต้นที่กล่าวมาในระดับมากเช่นกัน

จากข้อค้นพบดังกล่าวข้างต้นจะเห็นว่า การกวดวิชาในทัศนะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายเห็นว่ามีความจำเป็น แต่อย่างไรก็ตามการที่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายเลือกการกวดวิชาในโรงเรียนของตนเองมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า ทัศนคติเกี่ยวกับการกวดวิชาสามารถเปลี่ยนแปลงได้ ถ้าครูในสถานศึกษาพยายามทุ่มเทการสอนและสอดแทรกประเด็นการสอนเทคนิคการคิด การนำโจทย์ข้อสอบคัดเลือกเข้ามาให้ทำขณะเรียน สอนให้ลึกและครอบคลุมหลักสูตร เป็นต้น ก็จะช่วยให้ระบบการกวดวิชาลดลง จะช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองเกี่ยวกับประเด็นนี้ได้มาก และอาจทำให้ค่านิยมในการกวดวิชาลดลง

6. จากข้อค้นพบในการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การใช้เกณฑ์ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมและค่าตัวแทนงเปอร์เซ็นต์ไทย อย่างละ 5% มีผลกระทบต่อผู้เรียนมากทั้งในทางบวกและทางลบ โดยเฉพาะจะมีผลกระทบสูงมากสำหรับนักเรียนที่ศึกษาในโรงเรียนที่มีขนาดและคุณภาพแตกต่างกันแสดงให้เห็นว่า คุณภาพของโรงเรียนมีความแตกต่างกันมาก ดังนั้น การใช้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (GPAX) และค่าตัวแทนงเปอร์เซ็นต์ไทย (PR) ของแต่ละโรงเรียนจึงเป็นการใช้เครื่องมือวัดที่ต่างชนิดกัน ต่างคุณภาพกัน แล้วนำผลของการวัดมารวมกันย่อมเป็นที่ยอมรับกันได้ยากในเชิงวิชาการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ; 2543 : 39) จากการสัมภาษณ์นักศึกษาคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้ให้ความเห็นว่าการใช้ GPAX และ PR นับเป็นสิ่งที่เหมาะสม เพราะเป็นการให้รางวัลตอบแทนแก่ผู้ตั้งใจเรียนมาโดยตลอดระยะเวลา 3 ปี ซึ่งนักเรียนบางคนอาจจะผิดพลาดในการทำแบบทดสอบคัดเลือกเข้าก็ยังมีโอกาสสอบได้ เนื่องจากมีหนักค่าจาก GPAX และ PR แต่ก็

ไม่ควรให้น้ำหนักเกินอย่างละ 5% เพราะว่าทำให้เกิดการคิดมากเกินไป แต่อย่างไร ก็ตามการใช้ GPAX และ PR มาเป็นเกณฑ์ในการตัดสิน ก็เป็นความจำเป็น เพราะสอดคล้อง กับพระราชบัญญัติการศึกษาพุทธศักราช 2542 มาตราที่ 26 ที่ว่า ให้สถานศึกษาใช้วิธีการที่ หลากหลายในการจัดสรรงโอกาสการเข้าศึกษาต่อและให้นำผลการประเมินจากพัฒนาการของ ผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบ ควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอน แต่ควรทำให้มีความถูกต้องน่าเชื่อถือ สารัญ มีแจ้ง (2542 : 87 – 88) ได้ให้ข้อเสนอแนะวิธีการวัดผลในลักษณะนี้ว่าควรมีการแปลงค่า (Equate) เหล่านี้ตามขนาดโรงเรียน หรือจัดกลุ่มคุณภาพโรงเรียนตามขนาดแล้วเทียบอัตราส่วนของ การให้เกรด โดยวิธีการแปลงเป็นคะแนนมาตรฐานหรือการเทียบมาตรา นอกจากนี้ การ ประเมินคุณภาพภายนอกที่ดำเนินการ โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการ ศึกษา (องค์การมหาชน) จะช่วยทำให้ความแตกต่างระหว่างคุณภาพของโรงเรียนลดลงบ้าง ทึ้งนี้เนื่องจากทุกโรงเรียนจะถูกประเมินภายใต้ตัวบ่งชี้ และมาตรฐานเดียวกัน ผู้บริหารทุก สถาบันก็จะมีการปรับระบบการบริหารงานเพื่อทำให้มาตรฐานของโรงเรียนตนเองให้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับมาตรา 47 ของ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ 2542 ที่ว่า “ระบบการประกัน คุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา”

7. จากข้อค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การใช้เกณฑ์คะแนนครั้งที่ดีที่สุดมีผล กระทบมาก แต่เมื่อพิจารณาถึงประโยชน์ที่ผู้เรียนได้รับก็นับว่าเป็นเกณฑ์ที่เหมาะสม ซึ่งการสอน หลายครั้งเพื่อใช้คะแนนที่ดีที่สุดเป็นไปตามหลักการวัดผลในเบื้องต้น ที่ว่า วัดผลให้มีความเที่ยงตรง และความเชื่อมั่นควรวัดหลายๆ ครั้ง นอกจากนี้ตามหลักของการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเติมตาม ศักยภาพ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 มาตรา 22 , 2542 : 12) จากการสัมภาษณ์ นักเรียน พบว่า นักเรียนจะไม่ค่อยเครียดเมื่อออกจากห้องสอบ เพราะคิดว่ายังมีโอกาสที่ จะแก้ตัวใหม่อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับมาตรา 26 ของพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 ที่ว่า การประเมินผู้เรียนพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน

ข้อน่าสังเกตประการหนึ่งในประเด็นนี้ จากการที่ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลค่าเฉลี่ยคะแนน สูงสุด คะแนนต่ำสุด ในแต่ละวิชา ในแต่ละปี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2543 จนกระทั่งปีการศึกษา 2545 พบว่า คะแนนมีความแปรปรวนมากในแต่ละวิชา แต่ละปี ซึ่งสาเหตุอาจเนื่องมาจาก แบบทดสอบมีระดับความยากและอำนาจจำแนกไม่คงที่ หรืออาจเนื่องมาจากระดับความสามารถ

ของผู้เรียนในแต่ละปีแตกต่างกัน แต่จากการสัมภาษณ์นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งสอบคัดเลือกมา 6 ครั้ง พบร่วมกับระดับความยากของแบบทดสอบแต่ละวิชา ในแต่ละครั้งในปีเดียวกันหรือคนละปี มีความแตกต่างกันค่อนข้างสูงมาก ซึ่งอาจจะเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกณฑ์การใช้คะแนนครั้งที่คิดที่สุดมีผลกระแทบมาก

8. จากข้อค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้ พบร่วมกับนิสิตนักศึกษาเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน 3 สถาบัน ต่อเกณฑ์การคัดเลือก 3 ลำดับ จำนวนมากไปทางน้อย คือคะแนนการสอบคัดเลือกร่วม คะแนนจากแบบทดสอบความถนัดที่เกี่ยวข้อง และระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องของผู้วิจัยเกี่ยวกับระบบการคัดเลือกนักศึกษาเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศ (บทที่ 2 ตอนที่ 3) พบร่วมกับ เกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือกในปัจจุบันที่กล่าวข้างต้นสอดคล้องกับเกณฑ์สากลที่ใช้ในการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในประเทศต่าง ๆ เช่น ประเทศสิงคโปร์ใช้เกณฑ์จากคะแนนสอบคัดเลือกร่วม (GCE ระดับ A) ผลการเรียนจากวุฒิบัตร คะแนนแบบทดสอบความถนัดที่เกี่ยวข้อง และระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมาเป็นเกณฑ์ ประเทศมาเลเซียใช้คะแนนจากการสอบผ่านระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (Sixth Form) เป็นเกณฑ์ ญี่ปุ่นใช้คะแนนจากการสอบด้วยแบบทดสอบมาตรฐานเป็นเกณฑ์ สหรัฐอเมริกาใช้คะแนนเฉลี่ยสะสมผลจากการสอบจากแบบทดสอบมาตรฐานและคะแนนจากแบบทดสอบความถนัดเป็นเกณฑ์สำหรับการเลือกเกณฑ์คะแนนการสอบคัดเลือกร่วมที่นิสิตนักศึกษาเลือกเป็นลำดับที่ 1 นั้นเนื่องจากเป็นที่ยอมรับกันว่าในประเทศไทยคุณภาพของสถานศึกษาค่อนข้างแตกต่างกันมาก การใช้คะแนนสอบจากการสอบคัดเลือกร่วมซึ่งใช้แบบทดสอบฉบับเดียวกันกันทั่วประเทศน่าจะเป็นการวัดที่มีความยุติธรรมมากที่สุด

ข้อนี้สังเกตประการหนึ่งจากข้อค้นพบนี้คือ สังคมไทยปลูกฝังโดยให้ความสำคัญต่อเรื่องของการสอบสูงมาก จะเห็นจากการสอบแบ่งขั้นตึ้งแต่ระดับการศึกษาปฐมวัย การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับอุดมศึกษา การสอบเข้าทำงาน การสอบเพื่อรับทุน และการสอบเพื่อศึกษาต่อต่างประเทศ ดังนั้น ระบบการแบ่งขั้นจึงเข้ามีบทบาทอย่างชัดเจน ซึ่งมีส่วนสัมพันธ์กับการกว้างวิชามากเพราะประโยชน์ของการกว้างวิชานั้น ผู้เรียนจะได้เทคนิคการคิด ได้เพิ่มเติมความรู้เพื่อเรียนรู้เนื้อหาที่ยาก ได้มีโอกาสทำโจทย์ข้อสอบคัดเลือกเข้า มีความมั่นใจในการสอบมากขึ้น เป็นต้น ดังนั้น ถ้าต้องการให้ค่านิยมของระบบการกว้างวิชาลดลง ต้องมีการปรับปรุงระบบการวัดความสามารถของบุคคลในสังคมให้หลากหลายและไม่เน้นการสอบ ซึ่งสอดคล้องกับเจตนาرمย์พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 26

9. จากข้อเสนอแนะของนิสิตนักศึกษาในเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ในการทำให้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (GPAX) ของแต่ละโรงเรียนมีคุณภาพใกล้เคียงกัน ซึ่งนักศึกษาได้เสนอแนะให้ปรับปรุงใน 4 ประเด็น คือ คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้วัด คือ แบบทดสอบให้มีประสิทธิภาพในการวัดความสามารถได้แท้จริง หลักสูตรกำหนดเนื้อหาให้รัดกุม ชัดเจน ครูมีคุณภาพในการสอน ยุติธรรมในการให้คะแนน มีคุณธรรมและรักษาวินัยในการกำกับการสอน ผู้บริหารต้องกำกับ / ควบคุมการสอนของครูและการให้คะแนนของครู การจัดสรรงบประมาณรัฐพึงจัดสรรปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน เช่น ห้องปฏิบัติการ วัสดุ เป็นต้น ให้เท่าเทียมกันในทุกโรงเรียน และจัดองค์กรควบคุมดูแลการทำงานของโรงเรียนและจัดกลุ่มคุณภาพโรงเรียนแสดงให้เห็นว่า ระบบการศึกษาของไทยจะต้องมีการพัฒนาใหม่ทั้งระบบตั้งแต่การจัดสรรงบประมาณ ซึ่งไม่ควรจะจัดสรโดยคำนึงเฉพาะจำนวนนักเรียนเท่านั้น เพราะมิใช่นั้นโรงเรียนขาดก่อการและขาดเลือก ก็จะดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยาก เพราะห้องปฏิบัติการจะเกิดขึ้นอย่างสมบูรณ์ได้ยาก ซึ่งสอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษา พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 60 ที่ว่าให้รัฐจัดสรรงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินการ และงบลงทุนให้สถานศึกษาของรัฐตามนโยบายแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติและการกิจของสถานศึกษา ทั้งนี้ให้คำนึงถึงคุณภาพและความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา ด้านหลักสูตรจะต้องมีความชัดเจนในขอบข่ายเนื้อหา ความลึกของเนื้อหา ด้านครุจะต้องผลิตครุที่มีความรู้คู่คุณธรรมที่สามารถจะพัฒนาผู้เรียนได้ตามมาตรฐานชาติและเต็มตามศักยภาพ และครุจะต้องมีจรรยาบรรณและจิตวิญญาณของครุ ซึ่งในปัจจุบันจะพบว่า นักเรียนไม่ค่อยเคราะห์เชือฟังครุเพราะคิดว่าครุมีความล้ำอึยงขาดความยุติธรรม ค่อนข้างดำเนินการสอนแบบธุรกิจ และในด้านการดำเนินการสอนต้องเข้มงวดกวัดขัน ซึ่งสอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษา พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 52 ที่ว่า ให้กระทรวงศึกษาส่งเสริมให้มีระบบ กระบวนการผลิต การพัฒนาครุ คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยกำกับและประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครุ คณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่ และการพัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง สำหรับในเรื่องเครื่องมือที่ใช้ คือ แบบทดสอบ นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าขาดความเป็นมาตรฐานเดียวกันข้อสอบบางโรงเรียนมากบางโรงเรียนค่อนข้างง่าย แสดงถึงความไม่มีมาตรฐานที่เท่าเทียมกันของเครื่องมือที่ใช้ ซึ่งการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนจะสอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาพุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 47 ที่ว่า ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับชั้น และมาตรา 49 ที่ว่า ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษาทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา

10. จากข้อเสนอแนะของนิสิตนักศึกษาในเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ เกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่ทำให้การวัดผลเกิดความยุติธรรมและเหมาะสม ควรใช้แบบทดสอบจากส่วนกลางและมีมาตรฐานเกี่ยวกับระดับความยากเท่าเทียมกัน ไม่ควรใช้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม และคะแนนจากคำตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทย ควรบริหารการสอนอย่างมีระบบและเครื่องครัดจากข้อเสนอแนะเหล่านี้แสดงให้เห็นว่า เครื่องมือที่ใช้วัดผู้เรียนในสถานศึกษายังขาดความเที่ยงตรงในเนื้อหาและคุณลักษณะของแบบทดสอบที่ดีในด้านระดับความยากง่าย จากการสัมภาษณ์นายบุญสม จันศิริมงคล ปัจจุบันเป็นนิสิตชั้นปีที่ 3 คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งสอบแบบทดสอบคัดเลือกเข้าติดต่อ กันมาจำนวน 6 ครั้ง (ตั้งแต่ปีการศึกษา 2543 – 2545) พนวจ แบบทดสอบที่ใช้ทดสอบแต่ละครั้งในปีเดียวกัน ระดับความยากในวิชาเดียวกันแตกต่างกันค่อนข้างมาก และในแต่ละปีก็แตกต่างกันอีกด้วย ซึ่งมีผลกระทบต่อคะแนนเฉลี่ยขึ้นต่ำของการสอบได้ในแต่ละคะแนนแต่ละปีก่อนข้างมาก ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบที่ว่า เกณฑ์คะแนนเฉลี่ยขึ้นต่ำของทุกคะแนนสูงขึ้น รุ่นหลังมีโอกาสสอบต่อกันที่ต้องการลดลง มีความยุติธรรมน้อย (ดังแสดงในตารางที่ 33) สำหรับในประเด็นการบริหารการสอนในสถานศึกษา นักศึกษาให้สัมภาษณ์ว่าในการคุ้มสอนของครุค่อนข้างหละลัวม ทำให้ผู้เรียนคัดลอกกันในระหว่างการสอบได้ง่าย

ข้อเสนอแนะเพื่อใช้ในการปฏิบัติ

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลในแต่ละมหาวิทยาลัยจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้วิจัยจะต้องศึกษาระบบงานของมหาวิทยาลัยและคะแนนแต่ละคะแนน มิใช่นั้นจะทำให้การเก็บรวบรวมข้อมูลค่อนข้างทำได้ยากและมีปัญหา

2. การเก็บข้อมูลโดยให้นักศึกษาเรียงลำดับปัญหารือเนื้อหาจะต้องซึ่งแจงย้ำเน้นให้ชัดเจนและให้เรียงลำดับให้หมดทุกข้อ มิใช่นั้นจะทำให้ข้อมูลขาดหายหรือกล้ายเป็นแบบทดสอบที่ไม่สมบูรณ์

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ใน การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาตัวแปรต้นคือสถาบันการศึกษา ควรจะได้มีการศึกษาจากตัวแปรอื่นๆเพิ่มเติม แต่จะต้องศึกษารายละเอียดของการเก็บข้อมูลของแต่ละสถาบันการศึกษาให้ชัดเจน

2. ใน การวิจัยครั้งนี้พบปัญหาของแบบทดสอบที่ใช้ในโรงเรียนค่อนข้างชัดเจน ควรได้มีการวิจัยในประเด็นการพัฒนาคุณภาพเครื่องมือทั้งในระดับโรงเรียน และแบบทดสอบคัดเลือกเข้า

3. ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าแบบทดสอบความถนัดที่เกี่ยวข้องเป็นเกณฑ์หนึ่งที่ควรใช้ในการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษา ดังนั้นอาจจะต้องมีการวิจัยเพื่อพัฒนาแบบทดสอบความถนัดในแต่ละสาขาวิชา

ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1. สถาบันผลิตครุภัณฑ์สถาบันควรจะต้องพิจารณาการพัฒนาคุณภาพให้มีมาตรฐานทั้งด้านความรู้ คุณธรรม เพราะจากการให้ข้อเสนอแนะพบปัญหาในส่วนนี้มากพอสมควร

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรงบประมาณ จะต้องพิจารณาจัดสรรงบประมาณแก่สถานศึกษาเพื่อการผลิตผู้เรียนให้ได้คุณภาพ ไม่ควรใช้ฐานโดยยึดรายหัวผู้เรียนเพียงประเด็นเดียว

3. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ควรมีการตรวจสอบคุณภาพการสอนของครูตามสภาพจริงในห้องเรียนให้มากขึ้น เพื่อพัฒนาคุณภาพสู่ความเป็นมาตรฐานสากล

4. แบบการແນະແນວในโรงเรียนจะต้องดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักตนเองอย่างแท้จริง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดปัญหาในการเลือกอันดับ / คณะที่มิใช่ความสนใจ และความถนัดลดลง

5. การเรียนการสอนในระบบโรงเรียนยังมีปัญหา จึงทำให้เด็กต้องไปเรียนกว่าวิชาต่างๆ เพิ่มเติม ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องเข้มงวดในประเด็นนี้ อาจจะต้องใช้ระบบการนิเทศภายใน เพื่อช่วยเหลือทั้งครูและนักเรียนอย่างจริงจัง